

ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Η ΠΑΛΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Ζ'.

Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος καὶ σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφύετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος. (Γεν. 1, 1—2)

Τρεῖς μόνον γραμμικὰ ἐλάχιστα λόγια δύο ἀκριβῶς στίχοι ἐχρημάσθησαν εἰς τὸν Προφήτην Μωϋσῆν διὰ τὰς εἰρημίας καὶ πληροφόρησιν. 1) ποῖος ὁ δημιουργὸς καὶ Πλάστης τοῦ ὠραίου αὐτοῦ κόσμου, τοῦ ὁποῦ ἐλάχιστον μόνον μέρος βλέπομεν. 2) πότε τὸν ἐπλασεν. 3) τί πρῶτον. 4) ποῖα ἡ πρώτη μορφή καὶ ὄψις τῆς γῆς, τὴν ὅποιαν κατοικοῦμεν καὶ. 5) ποῖος ἦτο ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐσπεῖρε τὸ ἴδιον τινὰ καὶ ἐφύτεν, ἐθέριαινε καὶ ἐξωσποῖε τὰ διάφορα εἶδη τῆς δημιουργίας, ὅσα ἤρχισαν διὰ προστάγματος Θεοῦ νὰ γίνωνται καὶ ἀναφαίνωνται μετὰ ταῦτα, μετὰ τὴν κατασκευὴν τῆς πρωτογένου ὕλης, τοῦ πρώτου ὕλικου.

Καὶ ἐπιτυχάνει τοῦτο· καὶ κατορθώνει μὲ ὀλίγα λόγια τὰς εἰρημίας τὸν σπουδαῖα καὶ μεγάλα πράγματα, διότι κατεῖχε τὸ θέμα του, εἶχε μάθει καλὰ τὸ μάθημά του. Τὸ εἶχε δὲ μάθει καλὰ, διότι ὅταν τὸ ἐδιδάσκετο, τὸ ἤκουε μὲ προσοχὴν καὶ σεβασμὸν καὶ διότι εἶχε μεγάλην πίστιν καὶ ἐμπιστοσύνην εἰς Ἰησοῦν, παρὰ τοῦ ὁποῦ ἐδιδάσκετο· εἰς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος τὸν ἐδίδασκεν· ὁ μαθητὴς διὰ τὰς μάθη καὶ προσδεύσῃ, πρέπει πολὺ νὰ προσέχη κατὰ τὴν παράδοσιν καὶ νὰ ἀκούῃ μὲ εὐλάβειαν καὶ σεβασμὸν τὸν διδάσκαλόν του· μόνον τότε θὰ δύναται μὲ μίαν μικρὰν ἐπανάληψιν νὰ ἀπομνημονεύσῃ τὰ σπουδαιότερα τοῦ μαθημῆτος.

Ἀλλὰ καὶ ὁ χριστιανὸς διὰ τὰς προαχθῆναι πνευματικῶς καὶ ἐναγνωρίζῃ τι θέλει καὶ ζητῇ παρ' αὐτοῦ ὁ Θεός, ἀφελεῖ· ὅταν ὁμιλῇ καὶ διδάσκῃ ὁ Θεός, ὅταν ἀκούῃ καὶ ἐναλέγον τοῦ Θεοῦ· καὶ μίαν λέξιν του ἱεροῦ κειμένου γνωστὴν εἰς αὐτόν, νὰ ἴσταται μὲ προσοχὴν, νὰ συναισθάνηται, νὰ ἀποκαλύπτηται καὶ κῆρυξεν τὸν αὐχέναν, καθὼς ἔκαμνεν ὁ μέγας Ἀγγελοῦ ἀστρονόμος Νεύτων, ὅστις ὁσάκις, βαδίζων καθ' ὁδὸν ἢ περιπατῶν, ἤκουε τὴν λέξιν Θεοῦ ὅς, εὐθύς ἀμέσως ἔβγαζε τὸν πλῆρον του! Ὡ! εὐγενῆς συναίσθησις καὶ ἀνατροφή!

Μήπως καὶ οἱ Ἑβραῖοι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔθνη-κοῦ των μεγαλείου δὲν ἐπρόσεχαν τὸν πολὺν, ὥστε ποτὲ τοὺς τὰ δύο σύμφωνα γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου των, δι' ὧν ἀπεδίδοτο ἐγγράφετο τὸ ἅγιον ὄνομα τοῦ Κυρίου, νὰ μὴ τὰ μεταχειρίζωνται παραλλήλως καὶ τὰ χρησιμοποιοῦν;

* * *

Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Ὁ Θεὸς ἐποίησεν, ὁ ἄνθρωπος· ὁ Θεὸς κατασκεύασε καὶ ἔκαμε· καὶ σὺ ἐρωτᾷς ἐκ ποίας ὕλης καὶ ποῦ εὖρε ταύτην;

Ἡκρυσῆς ποτε, ὁ ἄνθρωπε, παιδίον τι νὰ ἐρωτᾷ τοὺς γονεῖς του ἐκ ποίας ὕλης οὗτοι τὸ ἔκαμαν καὶ πῶς τὸ ἐπλασαν; Ἐὰν τὸ παιδίον, ἢ μεταξὺ τοῦ ὁποῦ καὶ τῶν γονέων του διαφορὰ—λόγῳ ἡλικίας καὶ γνώσεων μόνον—εἶνε ἐλαχίστη, δὲν ἀποτολμᾷ

ποτε, ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸν πατέρα, τοιοῦτόν τι, ἀποτολμᾷ τοῦτο, σὺ, ὁ πηλός; Ἐρωτᾷ ποτὲ τὸ πηλόν δόχετον τὸν κεραμέα του; Ἀλλὰ θὰ εἴπῃς· τὸ παιδίον δὲν πράττει τοῦτο κατ' ἀρχὰς μὲν, διότι δὲν ἐννοεῖ, δὲν καταλαμβάνει· βραδύτερον δὲ, ὅταν ἐννοήσῃ, διότι θεωρεῖ περιττὴν τὴν ἐρώτησιν, καθόσον τὰ καταλαμβάνει καὶ τὰ ἐννοεῖ μόνον του; Πλανᾶσαι, ὁ ἄνθρωπε, διότι αἱ γνώσεις σου, ὅσονδήποτε καὶ ἂν ἀφρονήσῃ, παραβαλλόμεναι πρὸς τὰς γνώσεις παιδίου, διαφέρουν κατὰ τοῦτο τοῦτων, ὅτι αἱ τοῦ παιδίου εἶνε (κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν) ἐν τῇ ἀναπτύξει των—καθόσον σπέματι καὶ οὐνάμει ἐνυπάρχουν—Πλανᾶσαι, διότι πάντα φυσικῆ ἐξήγησις ἢ πνεύματι αὐτῆς ἐρημνευτικῆς τῶν φυσιολογῶν καὶ δυναμιολογῶν—εἶνε ἀνακόλουθος καὶ παράλογος. Διότι πῶς εἶνε δυνατόν, παρακαλῶ, νὰ ἐξηγηθῇ, νὰ ἀποδείχθῃ δηλαδὴ ὅτι ἡ ἄψυχος ὕλη, οἷον εἶνε τὸ ἀνθρώπινον σπέρμα, ὅτι αὕτη ἔχει τὴν δύναμιν καὶ ἰκανότητά νὰ παράγῃ ζωὴν, μάλιστα δὲ πνεῦμα, νοῦν;

Εἶνε κακὸς πρᾶγμα, ὁ ἄνθρωπε, νὰ ἐμπαίζῃς τὸν ἀνιδῶς τὸν ἑαυτὸν σου, ἐξηγῶν τὰ ἀνεξήγητα διὰ τοῦ γελίου «εἶσι τὰ ἔκαμε ἢ φύσι» καὶ νὰ μὴ λογιλευθῆσαι ὡς ἄνθρωπος. Εἶνε ὑπερηφάνος Σὺ, ὁ νοῦς, τὸ πνεῦμα ἢ ἀναγνωρίζῃς καὶ ὁμολογῇς πρῶτην σου αἰτίαν, πηγὴν σου, πατέρα σου τὴν ὕλην τὴν φύσιν! Καὶ μάλιστα καθ' ἣν στιγμὴν αὕτη ἢ τῶν κτιστῶν φύσις, αὕτη ἢ ἄλλοις φύσις συναισθανομένη τι ἀφελεῖ εἰς τὸν δημιουργὸν καὶ Πλάστην τῆς, δὲν παραλείπει καθ' ἑκάστην νὰ συγκαλῇ τὰ πανταχοῦ διεσπαρμένα τέκνα τῆς καὶ νὰ προτρέπῃ αὐτὰ μετὰ τοῦ Δαβὶδ λέγουσα: «Ἐδλογοῦτε, ὕδατα πάντα τὰ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν.... ἡλῖος καὶ σελήνη.... πᾶς ὄμβρος καὶ ὄρος καὶ πάντα τὰ πνεύματα (ἀνεμοί),...πῦρ καὶ καίμα, ψῦχος καὶ καύσιον.... πάχνη καὶ χιόνες.... φῶς καὶ σκότος, νύκτες καὶ ἡμέρας.... γῆ, ὄρη καὶ βουνοὶ καὶ πάντα τὰ φυόμενα ἐν αὐτῇ.... πηγαί, θάλασσα καὶ ποταμοί....» (Ὡδὴ ἁγίων τριῶν Παίδων).

* * *

Ἡ ἄλλοις φύσις ἀναγνωρίζῃ τὸν κοινὸν δημιουργὸν καὶ Πλάστην μας, ὁ ἄνθρωπε, καὶ σὺ, μόνος σὺ, ἀναισθητεῖς; Σὺ μόνος, ἢ κορωνίς τῆς δημιουργίας, ὁ ἄρχων τῆς φύσεως, ὁ Βασιλεὺς πάντων τῶν ἐμπύχων, προσκυνεῖς καὶ ὁμολογεῖς Θεόν σου τὴν ἄλλοις καὶ ἄψυχον ὕλην; Ὡ Θεέ μου! δός μοι πηγὰς δακρύων νὰ κλαύσω τὸ τοιοῦτον· νὰ θρηνησῶ τὸν ἐπιλογιστικὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος λατρεύει ὡς Θεόν του καὶ προσκυνεῖ ὡς εἰδωλὸν του τὴν ἄλλοις ὕλην!

Ὡ ἄνθρωπε! ἄλλοι λόγοι σὲ ὠθοῦν εἰς τοῦτο, τοὺς ὁποῖους ὑπάρχουν στιγμῆ, καθ' ἧς τοὺς ἐννοεῖς. Δύνασαι τὰς στιγμὰς ταύτας νὰ ὑποκλέψῃς; Ἐσώθῃς. Καὶ αἱ στιγμῆ αὗται εἶνε οἱ ἐλεγχτικοὶ τῆς συνειδήσεως, τοὺς ὁποῖους κάποτε βαθεῖα, βαθεῖα ἀκούεις καὶ συναισθάνεσαι. Ὡ! ἐὰν ἐπιφελῆσθαι τούτων, ἐὰν ἤκουες αὐτούς! Πολὺν θά σοι ἐχρησίμευον αὐτοὶ θὰ σὲ ἐπληροφόρουν καλῶς καὶ ἀποδεικτικῶς ὅτι ὑπάρχει Θεός.

Ἄρχιμ. Γερβ. Παρασκευόπουλος